

Circular Design

Learning for Innovative Design for Sustainability

Descripció de la iniciativa

El projecte “Circular-Design - Learning for Innovative Design for Sustainability” (L4IDS) està liderat per l’Institut de Recerca en Ciència i Tecnologies de la Sostenibilitat de la Universitat Politècnica de Catalunya, amb la participació de tres universitats més, de tres països diferents, i la col·laboració de tretze socis europeus, entre els quals hi ha el BCD Barcelona Centre de Disseny, la catalana Nutcreatives i l’Ajuntament de Barcelona amb la Xarxa d’Ateneus de Fabricació.

El projecte, finançat pel programa europeu Erasmus + Knowledge Alliance, tindrà una durada de tres anys (2016-2019) i té com a finalitat principal contribuir a la creació i consum de productes i serveis sostenibles a través del disseny. El projecte està alineat amb les polítiques d’economia circular europea i contribueix al desenvolupament d’una societat més sostenible.

La iniciativa Circular Design està destinada a trobar solucions conjuntes que ajudin a minimitzar l’impacte ambiental associat al consum, fent servir menys recursos i repensant el nostre funcionament com a societat.

Des de l’Institut de Sostenibilitat de la UPC, un dels objectius del projecte és la cocreació de coneixement i el desenvolupament de materials de capacitació per formar, d’una banda, personal docent de les universitats i professionals d’empreses i, de l’altra, estu-

dients de l’àmbit del disseny, l’enginyeria i l’arquitectura, que aprendran estratègies i metodologies en disseny innovador per a la sostenibilitat.

Actualment hi ha una gran quantitat d’esquemes d’aprenentatge, cursos i material didàctic a l’educació superior enfocades al disseny sostenible, però pocs d’aquests se centren en la cocreació i la innovació del coneixement. El projecte Circular Design donarà lloc a l’augment i millora de les estratègies d’aprenentatge del disseny per a la sostenibilitat, i identificarà oportunitats per a productes i serveis dissenyats de manera sostenible, així com oportunitats comercials tant a les institucions d’educació superior com a les indústries europees. També es crearan recursos educatius i cursos de capacitació per al personal de la indústria i acadèmic.

93

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Bona pràctica

Un altre dels objectius comuns dels socis és formar dissenyadors amb iniciativa emprenedora que siguin capaços de fer front a la transició cap al disseny per a la sostenibilitat des de la perspectiva del disseny convencional, així com per promoure la cooperació i la mobilitat amb els països europeus que participen en el projecte.

Els resultats finals d'aquesta iniciativa han de contribuir a la creació de l'European Network of Design for Sustainability, una xarxa permanent que treballi de manera activa per situar el disseny com a factor determinant per a la sostenibilitat de productes i serveis.

El projecte es basa en l'estudi i la publicació de casos pràctics d'èxit, processos de cocreació de coneixements en disseny per a

la sostenibilitat, i inclou la creació d'un programa internacional per ubicar estudiants d'enginyeria, disseny i arquitectura a les empreses i *fab labs*.

Alguns exemples específics de Circular Design ja s'estan posant en marxa en països europeus, com per exemple Bread Energy, que utilitza un procés de fermentació per convertir el pa en energia verda, o un projecte que fa servir residus plàstics per produir tinta per a impressores 3D.

En aquest sentit, una part clau del projecte és la publicació de bones pràctiques de disseny circular, una selecció de casos, experiències i productes que ajudaran a comprendre el paper crític del disseny per minimitzar l'impacte del consum, reduir l'ús de recursos i repensar el funcionament de les nostres societats.

94

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Un dels casos d'èxit és Sea2See, dirigit per l'estudi de disseny Nutcreatives i amb la col·laboració d'altres socis del Circular Design, que esdevé un agent de canvi en la indústria de les ulleres, determinant per afrontar una amenaça ambiental amb conseqüències molts greus per als nostres oceans: les illes de residus creades per grans quantitats de xarxes de pesca, que atrapen centenars de milers de mamífers i peixos.

Sea2See és una empresa amb seu a Barcelona que produeix ulleres sostenibles elaborades al 100% amb xarxes de pesca reciclades recollides amb la participació de pescadors. Un dels seus objectius principals és conscienciar sobre la contaminació de l'oceà i demostrar que l'economia circular a la indústria de la moda és possible.

La part innovadora és que han creat una complexa xarxa d'actors i organitzacions molt diferents que treballen per reciclar allò que no es reciclava abans, les xarxes de pesca, i obtenir un producte amb un gran valor afegit. Sens dubte, un exemple per demostrar que en cada sector hi pot haver un agent de canvi que fonamenta l'economia circular.

Sea2See ha estat la primera de les dotze millors pràctiques que recollirà la publicació de Bones Pràctiques en Disseny Circular, que es completarà amb casos d'èxit dels sectors de la tecnologia, mobiliari, indumentària, il·luminació i envasos, per exemplificar i aplicar estratègies d'Innovative Design for Sustainability (IDfS) en qualsevol àmbit.

Per saber-ne més:

Objectiu del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat: Objectiu 5. Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable.

Durada: 2017-2019.

Valors destacables de la bona pràctica: Economia circular. Disseny sostenible. Consum i producció sostenible. Recursos educatius en obert. Cocreació de recursos formatius en disseny sostenible.

Impulsor: Universitat Politècnica de Catalunya. Institut de Recerca en Ciència i Tecnologies de la Sostenibilitat.

Contacte: www.circulardesigneurope.eu/ | www.sea2see.org/

Col·laboradors:

Catalunya: Nutcreatives, BCD Barcelona Centre del Disseny, Ajuntament de Barcelona - Ateneu de Fabricació de la Fàbrica del Sol.

Irlanda: University of Limerick, The Institute of Designers in Ireland (IDI), One Off.

Holanda: NHL University of Applied Sciences, House of Design (HoD), Better Future Factory.

Suècia: Linköping University, Swedish Industrial Design Foundation (SVID), Habermann Design & Development (HD&D).

Indicadors associats

Realització de tallers de cocreació. Holanda i Catalunya.

Realització de 2 *internships* en disseny circular: 6 empreses involucrades, 20 estudiants participants i molt bona avaluació dels projectes.

Publicacions: Best Practice Publication, primers casos publicats.

Open Educational Resources: disponible.

Digital Fabrication Lab Scheme: disponible.

4 Publicacions dels resultats en congressos.

96

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10